ת"צ 1304-07-22 לנדר נ' סופר-פארם (ישראל) בע"מ ואח'

מספר בקשה:10

לפני כבוד השופט גיא שני

המבקש	**רועי לנדר** **ע"י ב"כ עוה"ד אסף כהן**
	נגד
משיבים	**1. סופר-פארם (ישראל) בע"מ** **2. לייף סטייל מימון בע"מ** **3. לייף סטייל - מועדון נאמנות לקוחות בע"מ** **ע"י ב"כ עוה"ד יניב קליינבלט**

פסק דין

1. לפניי בקשה מוסכמת, לפי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, לאשר את הסתלקותו של המבקש מן הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, תמורת גמול ושכר טרחה.

2. המשיבה ("סופר פארם") מפעילה רשת של בתי מרקחת, ומחזיקה סניפים בכל רחבי הארץ. למשיבה מועדון לקוחות ("לייף סטייל"), שההצטרפות אליו נעשית באמצעות הנפקת כרטיס אשראי. המשיבה העניקה למצטרפים למועדון הטבה בדמות "50 ₪ למצטרפים וחודש קניות ממוצע במתנה עד 450 ₪ למחזיקים שנה בכרטיס". בבקשת האישור נטען בין היתר כי השוברים המגולמים בהטבה זו הם "תו קניה" או "שובר מתנה" (כהגדרת תיבות אלה בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981), וכי המשיבות אינן מקיימות את הוראות הדין בכל הנוגע לתקופת תוקפם של השוברים. עוד נטען כי המשיבות מטעות את הצרכן בפרסומיהן לגבי תנאי מימוש השוברים, שעה שהן מתנות את המימוש בכך שהלקוח יחזיק כרטיס אשראי בתוקף אף מעבר לשנה (תוך תשלום דמי כרטיס). לפי הנטען בבקשת האישור, בכל תהליך ההצטרפות למועדון לא ניתנת לצרכן אפשרות לעיין בתקנון, והמשיבות מנועות מלהסתמך על הוראות התקנון, שכן אינן מקיימות את הוראות הדין לגביו. בבקשת האישור התבקש בית המשפט לחייב את המשיבות להחזיר לחברי הקבוצה סכומי כסף, להאריך את תוקפם של השוברים בהתאם לחוק הגנת הצרכן, ולחלופין לגלות לצרכן כי הוא נדרש להחזיק כרטיס אשראי בתוקף כתנאי למימוש השוברים.

3. המשיבות הגישו תשובה לבקשת האישור, שבה טענו בין היתר כי השוברים נשוא הבקשה אינם "תו קניה" או "שובר מתנה". עוד טענו המשיבות כי התקנון – הכולל את תנאי מימוש השוברים – מובא לידיעת הצרכן בכמה אופנים; מדובר בתקנון בהיר ותמציתי, הקובע כי מימוש

השוברים מותנה בתשלום באמצעות כרטיס המועדון, כלומר נדרש שהכרטיס יהיה בתוקף במועד המימוש (תנאי אלמנטרי ומתבקש ממילא – כך לדעת המשיבות). עוד טענו המשיבות כי לא מתקיימת אף אחת מן העילות שלהן טען המבקש, ואף לא מתקיימים יתר התנאים הקבועים בחוק לאישור תובענה ייצוגית. הודגש גם כי למבקש-עצמו ניתנה האפשרות להצטרף שוב למועדון ללא תשלום עבור דמי הכרטיס, תוך חידוש התוקף של השוברים, ואכן – המבקש ניצל את השוברים עוד לפני הגשת הבקשה, כך שלא הוסב לו כל נזק. לגבי המשיבה 3 נטען כי זו עוסקת במתן הלוואות, ופעילותה לא קשורה לטענות המועלות בבקשת האישור.

4. בכתב התשובה (סעיף 123) הוסיפו וציינו המשיבות כי בפועל, הן מאפשרות לכל חבר מועדון שביטל את חברותו עובר למימוש השוברים – לחדש את החברות ללא עלות, ולממש את השוברים. לאור זאת, בישיבת קדם המשפט שקיימתי ביום 3.4.2023 המלצתי לצדדים להגיע להסדר על בסיס פרקטיקה נוהגת זו. המלצה זו נפלה על אוזניים קשובות; הצדדים באו בדברים, והגיעו להסכמות המפורטות בבקשת ההסתלקות שלפניי.

5. בבקשת ההסתלקות הוסבר – וההסבר נתמך בתצהיר של סמנכ"ל השיווק – כי מבדיקת המשיבה עולה שבתקופה הרלוונטית קיימים 16,356 לקוחות שלא מימשו את השוברים אשר נצברו לזכותם, זאת בשל הפסקת החברות במועדון הלקוחות, וכי הסכום המצטבר של השוברים הוא 1,751,278 ₪ (נכון ליום 27.4.2023). על-פי הסכמת הצדדים, המשיבה 2 תשגר לכלל לקוחות אלה מסרון או דואר אלקטרוני, בנוסח מוסכם (המפורט בבקשה), שבו תובא לידיעתם זכאותם לקבל את השוברים שנצברו לזכותם, באמצעות הצטרפות חוזרת למועדון הלקוחות והנפקת כרטיס אשראי בהתאם (ללא תשלום דמי כרטיס בשנה הראשונה). השוברים יעמדו בתוקף למשך חמישה חודשים ממועד ההצטרפות. עוד הסכימו הצדדים כי המשיבה 2 תשגר שלוש הודעות ללקוחות הזכאים, בהפרשים של 30 ימים בין הודעה להודעה.

6. הסכמה נוספת המפורטת בבקשת ההסתלקות נוגעת להסדרה עתידית. על-פי המוסכם, בתוך 30 ימים יפעלו המשיבות 1-2 באופן הבא: ראשית, הן תוספנה לפרסומים על-אודות המועדון את המלל: "מימוש השוברים מותנה בהחזקת כרטיס אשראי לייף סטייל בתוקף"; ושנית, הן תשלחנה לכל לקוח המצטרף למועדון (לרבות לקוחות המצטרפים שוב בהתאם להסכם דנן), בתוך 7 ימי עסקים ממועד ההצטרפות, הודעת טקסט ודוא"ל בזו הלשון: "אנו שמחים שהצטרפת למועדון שלנו. לנוחותך, להלן תקנון מתנת ההצטרפות למועדון" – כשהמילה "תקנון" תהיה קישורית שמקנה גישה לתקנון.

7. לבסוף הסכימו הצדדים על דחיית הבקשה והתובענה נגד המשיבה 3, ללא צו להוצאות.

8. לאחר עיון בתביעה, בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ובבקשת ההסתלקות, מצאתי לאשר את ההסתלקות, שאינה יוצרת מעשה בית-דין לחברי הקבוצה. אציין, כי לאור תמונת הסיכויים והסיכונים בניהול בקשת האישור, אני סבור שההסדר שאליו הגיעו הצדדים – בגדרי בקשת ההסתלקות – מהווה דרך ראויה ויעילה לסיים את ההליך דנן, ובד בבד, כאמור, לא מדובר בהכרעה המהווה מעשה בית-דין. גם לא מצאתי נסיבות מיוחדות המצדיקות ניסיון לאתר תובע ייצוגי חלופי, ואיני מוצא להורות על פרסום דבר ההסתלקות בעיתונות או בפרסום שמעבר לפנקס התובענות הייצוגיות.

9. הצדדים הסכימו – בלי שיהא בכך משום הודאה בטענות המבקש – כי ישולם למבקש גמול בסך של 20,000 ₪ (הכולל את החזר הוצאותיו בהליך תביעה קטנה שהגיש), וכן ישולם לבא-כוח המבקש שכר טרחה בסך של 70,000 ₪ בתוספת מע"מ. לאחר שנתתי את דעתי לתנאים שנקבעו בסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות (קיומה של עילת תביעה לכאורה, תועלת לחברי הקבוצה); לשיקולים שהותוו בפסיקה (ראו ע"א 8114/14 **מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ** (5.8.2018)); ולסכום השוברים שהלקוחות יוכלו לממש מכוח ההסדר (בנוסף להסדרה העתידית) – מצאתי לאשר את הסכומים הנ"ל. הגמול ישולם בתוך 30 ימים, ושכר הטרחה ישולם בשתי פעימות: 40,000 ₪ בתוספת מע"מ בתוך 30 ימים, ו-30,000 ₪ בתוספת מע"מ לאחר שיגור כל ההודעות ללקוחות הזכאים, כאמור לעיל, ומסירת הודעה מתאימה לבית המשפט בעניין זה. בנוסף, המשיבות ישפו את המבקש בגין האגרה ששולמה, אף זאת בתוך 30 ימים.

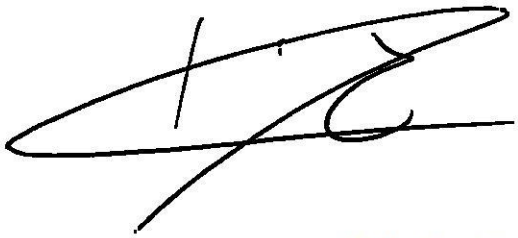
10. הצדדים ביקשו פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה, זאת לאור סיום ההליך בפשרה, לאחר קדם משפט אחד בלבד, על בסיס מתווה שהציע בית המשפט, תוך חסכון ניכר בזמן שיפוטי. כידוע, מחוקק המשנה בחר שלא להחיל את הסדר האגרה הרגיל על תובענות ייצוגיות, לרבות לעניין פטורים, ובשונה מהליכים אחרים, גם כשמושגת פשרה לא יינתן פטור מאגרה, אלא מטעמים מיוחדים. בהביאי בחשבון את השלב המקדמי שבו בא ההליך לסיומו בהסדר הסתלקות, ואת היקף המשאבים השיפוטיים שנדרשו לשם כך, נחה דעתי כי מתקיים טעם מיוחד לפטור את הצדדים מן המחצית השנייה של האגרה – וכך אני מורה.

11. אשר על כן, אני מורה כדלקמן:

1. הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נמחקת.
2. התביעה האישית נדחית.
3. ישולמו שכר טרחה וגמול כפי שנקבע.
4. ניתן פטור מתשלום החלק השני של האגרה..

<u>המזכירות תסגור את התיק</u>.

ניתן היום, כ"א תמוז תשפ"ג, 10 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

גיא שני, שופט